

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากความตั้งใจที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NICs: Newly Industrialized Countries) รัฐบาลจึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อเตรียมรับการแข่งขันในยุคโลกาภิวัตน์

ประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจไทยได้เปลี่ยนรูปแบบจากอดีตที่เคยพึ่งพาภาคเกษตรกรรม เป็นเศรษฐกิจที่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการมีความสำคัญและมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น

แม้ประเทศไทย จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม แต่ความจริงประการหนึ่งที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ก็คือ ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาพื้นฐานอีกหลายประการ ซึ่งภาครัฐบาลจำเป็นต้องให้ความสำคัญและจัดการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ตัวอย่างของปัญหาเหล่านี้ได้แก่ ปัญหาเงินเฟ้อ ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งดุลการค้า ปัญหาการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม ปัญหาความยากจน ปัญหาการอพยพย้ายถิ่นฐานจากชนบทสู่เมือง ปัญหาการขาดสวัสดิการและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชน ปัญหาการจราจร ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ มนุษย์เป็นตัวสร้างอุปสงค์หรือความต้องการสินค้าและบริการที่ระบบเศรษฐกิจสามารถผลิตขึ้นมาได้ ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาทางด้านการผลิต ก็ จะพบอีกว่า จากปัจจัยการผลิตทั้ง 4 ประการคือ ที่ดิน ทุน แรงงาน และการประกอบการนั้น มนุษย์เป็นองค์ประกอบของปัจจัยการผลิต 2 ใน 4 ประการข้างต้น คือ เป็นทั้งแรงงานและผู้ประกอบการ ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรชนิดหนึ่งหรือเรียกว่าทรัพยากรมนุษย์นั่นเอง

ทรัพยากรมนุษย์ เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ นักเศรษฐศาสตร์ได้พยายามแยกมนุษย์กับสิ่งที่แฝงอยู่ในตัวของมนุษย์ออกจากกัน สิ่งที่แฝงอยู่ในตัวมนุษย์เป็นนามธรรม เรียกกันว่า ทูมมนุษย์

ทูมมนุษย์ หมายถึง ความสามารถ ประสิทธิภาพ ทักษะ ฝีมือ ตลอดไปจนถึงสุขภาพอนามัยที่ดี ทั้งร่างกายและจิตใจ

ทูมมนุษย์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ทูมมนุษย์ที่มีติดตัวนับแต่แรกเกิด
2. ทูมมนุษย์ที่ได้รับการสร้างเพิ่มขึ้น

ความแตกต่างของทูมมนุษย์จะเกิดขึ้นได้เนื่องจากสาเหตุตามประเภทของทูมมนุษย์ ดังนี้คือ

1. ทูมมนุษย์ที่มีติดตัวนับแต่แรกเกิด จะแตกต่างกันไปตามกรรมพันธุ์และการบำรุงดูแลครรภ์มารดา
2. ทูมมนุษย์ที่ได้รับการสร้างเพิ่มเติมขึ้น จะแตกต่างกันไปตามสภาพครอบครัว การเลี้ยงดู การให้การศึกษา และการอนามัย

ทูมมนุษย์จะเสื่อมค่าจาก 2 สาเหตุใหญ่ ๆ คือ

1. เสื่อมค่าเนื่องจากความล้าสมัย เช่น ความรู้หรือทักษะ บางกรณีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การประดิษฐ์คิดค้น หรือความรู้ใหม่ ก็เป็นผลให้ความรู้หรือทักษะที่มีอยู่เดิมมีประโยชน์และคุณค่าน้อยลงไป
2. เสื่อมค่าเนื่องจากการใช้งานในการสร้างผลผลิต คล้ายกับเครื่องมือเครื่องจักร เมื่อใช้งานไปก็จะมีคุณภาพลดลง เช่นเดียวกับสุขภาพอนามัยของมนุษย์ที่เมื่อใช้งานไปก็จะเสื่อมถอยไม่สมบูรณ์เหมือนเดิม

การเพิ่มค่าของทูมมนุษย์ทำได้โดยการลงทุนในทูมมนุษย์ ทูมมนุษย์จะเพิ่มขึ้นในแง่ของความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสิทธิภาพ และสุขภาพอนามัยที่ดี ทำให้ความสามารถในการผลิต (ผลิตภาพ) ของทูมมนุษย์สูงขึ้น ดังนั้น การลงทุนในทูมมนุษย์จึงอาจจัดอยู่ในรูปของการศึกษา การฝึกอบรม สุขภาพอนามัย และการย้ายถิ่น เป็นต้น

จากสาเหตุและปัญหาพื้นฐานต่าง ๆ ที่สำคัญของประเทศดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อเชื่อมโยงกับความพยายามเพิ่มค่าในทุนมนุษย์ ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ควรให้ความสนใจ และศึกษาถึงลงไปในระยะเยียดก็คือ ความไม่รู้ไม่เข้าใจข้อมูลด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งที่สามารถเชื่อมโยงไปถึงปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ที่สามารถก่อให้เกิดผลกระทบอื่น ๆ ตามมาได้ต่อไป

ประเทศไทย นับว่าเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อให้ได้มาตรฐานสูงสุดเช่นเดียวกับนานาประเทศ แต่ถึงอย่างไรก็ตามปัญหาโรคภัยไข้เจ็บก็ยังเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีผลทำให้เกิดโรคสภาวะทางจิตไม่ปกติ เช่น โรคประสาท โรควิตกกังวล สภาพดังกล่าวที่เกิดขึ้นนั้นย่อมมีผลกระทบต่อประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างแน่นอน เพราะปัจจัยพื้นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านนั้นก็คือ การที่ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และสุขภาพดีถ้วนหน้ากัน

การพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนนับได้ว่ามีกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องยาวนาน กระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางด้านสุขภาพอนามัยนั้น ในระยะก่อนมักจะเป็นการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาการเจ็บป่วยและลดภาวะการตาย อันเนื่องมาจากโรคภัยไข้เจ็บ ที่สืบเนื่องมาจากการระบาดของโรคระบาดและการติดเชื้อด้วยสาเหตุต่าง ๆ กันต่อเมื่อพัฒนาถึงระดับหนึ่งที่สามารถควบคุมและจำกัดการระบาดของโรคติดต่อหลายประเภทสำเร็จตามสมควรแล้ว จึงได้หันมาพัฒนาในแง่ของการอนามัยแม่และเด็ก โดยเฉพาะการลดภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิด และในระยะปัจจุบัน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านสุขภาพอนามัยได้หันมาเน้นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่อย่างมีสุขภาพดี ดังนั้นโดยภาพรวมจากการจำแนกกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางด้านสุขภาพอนามัยอย่างกว้าง ๆ แล้ว จะพบว่า เป็นไปโดยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่จำแนกได้เป็น 4 ระยะกว้าง ๆ คือ 1. ระยะภาวะเจริญพันธุ์สูงและภาวะการตายสูง 2. ระยะภาวะการตายลดลง และขณะที่ภาวะการเจริญพันธุ์ยังคงอยู่ในระดับสูง 3. ระยะภาวะเจริญพันธุ์เริ่มชะลอตัวลง 4. ระยะภาวะเจริญพันธุ์และภาวะการตายลด

เป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาสาธารณสุขอยู่ที่ความพยายามที่จะทำให้ประชาชนบรรลุถึงความเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันเป็นเป้าหมายของงานด้านสาธารณสุขตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลก

การพัฒนาาระบบบริการสาธารณสุขของรัฐในปัจจุบัน คือการให้บริการที่ครอบคลุมประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นที่ยอมรับของประชาชน สอดคล้องกับความต้องการและสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนส่วนใหญ่ ดังนั้น รัฐจะต้องบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมการส่งเสริมคุณภาพ ป้องกันโรค ให้การรักษาพยาบาลฟื้นฟูสภาพ และให้ประชาชนร่วมมือในการพัฒนาสุขภาพอนามัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน

อย่างไรก็ดี ยังคงมีข้อจำกัดหลายประการที่เกิดขึ้นและทำให้การพัฒนาสาธารณสุขของประเทศไม่ประสบความสำเร็จตามที่คาดหมาย ข้อจำกัดที่มักเกิดขึ้นได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจของประชาชน โดยเฉพาะผู้ยากจนและประชาชนในชนบท การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและสาธารณสุข การล้าหลังของความรู้ เทคโนโลยี และทักษะทางด้านทางการแพทย์ รวมไปถึงจนถึงการขาดแคลนบุคลากรทั้งแพทย์และพยาบาล

ตามที่องค์การอนามัยโลกได้กำหนดให้ปี 2543 เป็นปีที่ประชากรโลกมีสุขภาพดีถ้วนหน้า เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายตามที่องค์การอนามัยโลกกำหนดมา ทั้งภาครัฐและเอกชนจึงพร้อมกันหาแนวทางและนโยบายด้านสาธารณสุขอย่างจริงจัง

ในปี 2532 กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดสัมมนาระดับชาติเรื่อง "กลยุทธ์เพื่อสุขภาพดีถ้วนหน้าก่อนสิ้นปี 2543" เพื่อเป็นการระดมความคิดเห็น หาแนวทางและวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับการรณรงค์ด้านสุขภาพอนามัย กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนประการหนึ่งว่า ต้องให้ประชาชนทุกคนรู้ปัญหาโรคในท้องถิ่น ดูแลรักษาสุขภาพอนามัยพื้นฐานของตนเอง โดยให้ใช้ประโยชน์จากสื่อสารมวลชน เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน, 2531)

การเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขเริ่มดำเนินการขึ้น สื่อต่าง ๆ ถูกใช้ไปเพื่อให้สามารถส่งข่าวสารออกสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง วิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้สื่อ หากแต่ในบางครั้ง ข้อมูลที่ต้องการสื่อสารออกไปกลับไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง แม้ว่าสื่อมวลชนจะสามารถใช้เป็นสื่อ (channels) ที่เข้าถึงผู้รับสารได้ แต่ทว่าในการนำมาใช้จริงก็ยังประสบกับปัญหาภาคปฏิบัติหลายอย่างที่ทำให้การสื่อสารด้านสาธารณสุขล้มเหลว ไม่บรรลุตามเป้าหมาย หรือเป็นการสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพ ตัวอย่างของปัญหาอุปสรรค ได้แก่ ผู้รับสาร (ประชาชนทั่วไป) ไม่มีความสามารถที่จะเข้าใจเนื้อหาสาระในข่าวสารสาธารณสุขที่หน่วยงานราชการส่งไปให้ หรือแม้จะเข้าใจก็ไม่สามารถที่จะปฏิบัติ

ตามคำแนะนำได้ รวมทั้งประชาชนบางกลุ่มอาจจะพบว่าตนเองมีปัญหาอื่น ๆ ที่ต้องเผชิญหน้า เช่น ปัญหาปากท้อง ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องให้ความสนใจมากกว่าปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัย เป็นต้น

การพยายามเสนอรูปแบบใหม่ของการใช้สื่อเพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่น่าจับตามอง เนื่องจากรูปแบบและเนื้อหาของสื่อที่ทรงพลังเผยแพร่ด้านสุขภาพอนามัยที่กระทรวงสาธารณสุขใช้ในการเผยแพร่ นั้น อาจจะมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ยังไม่ถึงมือประชาชน ไม่แพร่หลายเท่าที่ควร หรือเนื้อหา ภาษาที่ใช้ อาจจะยากแก่การทำความเข้าใจ ทำให้ประสิทธิภาพการสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งที่ภาครัฐก็พยายามส่งข่าวสารสาธารณสุขอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในฝ่ายรองภาคเอกชนนั้นก็ยังมีนักสื่อสารมวลชนอิสระบางท่าน เช่น ประยูร จรรย์วณิช นักเขียนการ์ตูนที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งแม้จะไม่ได้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านสาธารณสุขโดยตรง แต่ทว่ามีความสนใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม โดยใช้รูปแบบ "การ์ตูน" เป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสาธารณสุขนี้ให้แก่ประชาชนทั่วไปทราบ โดยส่วนใหญ่แล้ว การ์ตูนของประยูร จรรย์วณิช นอกจากจะให้ความบันเทิงแก่คนทุกเพศ ทุกวัยที่อ่านหนังสือออกแล้วยังสอดแทรกความรู้ด้านต่าง ๆ เอาไว้ด้วย

เมื่อกล่าวถึงการ์ตูนซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารประเภทหนึ่งที่เข้าถึงผู้รับสารได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีการใช้รูปภาพเป็นเครื่องดึงดูดความสนใจ อีกทั้งยังสามารถใช้ด้วยคำประกอบได้ โดยเป็นบทสนทนาหรือบทบรรยายง่าย ๆ ที่ผู้อ่านจะเข้าใจได้ถูกต้องและชวนให้ติดตาม จึงอาจจะนับได้ว่าการ์ตูนเป็นการสื่อสารมวลชนประเภทหนึ่งด้วย เนื่องจากการ์ตูนได้ถูกเผยแพร่ออกไปทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ แผ่นพับ นิตยสารต่าง ๆ ฯลฯ

ถึงแม้ว่าการ์ตูน จะเป็นรูปแบบการสื่อสารที่มีศักยภาพสูง เนื่องจากเป็นการผสมผสานระหว่างภาพวาดและตัวอักษรมาไว้ด้วยกัน จึงทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพประกอบจะมีความรู้สึกว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกับประสบการณ์จริง และแม้จะเป็นผู้อ่านหนังสือไม่ออกก็ยังสามารถเดาจากภาพได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับในสังคมไทยแล้ว เมื่อกล่าวถึงคำว่า "การ์ตูน" คนไทยส่วนมากยังนึกถึงเรื่องที่ทำให้เด็กอ่านเล่น โดยคิดแต่ว่าการ์ตูนเป็นเรื่องอ่านเล่นที่ไร้สาระ และยังมีทัศนคติว่าการอ่านการ์ตูนเป็นเรื่องเหลวไหล เสียเวลา ไม่น่าสนใจ กล่าวคือ มีทัศนคติค่อนข้างติดลบกับการ์ตูน ทำให้ยังไม่ค่อยมีการนำเอาศักยภาพของรูปแบบการสื่อสารของการ์ตูนมาใช้ได้อย่างเต็ม

ที่ โดยเฉพาะมีการนำการ์ตูนมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเพียงเล็กน้อยกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่ ทำให้การสื่อสารถูกจำกัดอยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กโดยส่วนมาก แต่คุณประยูร จรรย์ววงษ์ ได้พยายามพิสูจน์ให้สังคมไทยเห็นว่า เราสามารถนำการ์ตูนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อคนทุกระดับได้

คุณประยูร จรรย์ววงษ์ เป็นนักเขียนการ์ตูนที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของประเทศไทย แม้ว่าปัจจุบันท่านจะได้เสียชีวิตไปแล้ว ผลงานที่ท่านได้สร้างสรรค์ไว้ก็ยังคงเป็นแบบอย่างที่ดีซึ่งควรค่าแก่การเก็บรักษา เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเป็นแนวทางแก่คนรุ่นหลังต่อไป ผลงานของท่านมีอยู่จำนวนมาก เนื้อหาที่หลากหลาย ทั้งที่เขียนขึ้นเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคม เรียกร้องการอยู่อย่างสันติของมนุษย์ ต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย สะท้อนชีวิตคนยากจน ให้ความรู้ในการทำมาหากิน รวมถึงให้ความรู้ทางด้านสาธารณสุข หากจะศึกษากลยุทธ์ในการสื่อสารผ่านรูปแบบการ์ตูนของคุณประยูร จรรย์ววงษ์ ทั้งหมดแล้ว ประเด็นและรายละเอียดที่ต้องศึกษาจะมีจำนวนมาก ในที่นี้ผู้วิจัยจึงจะจำกัดความสนใจเฉพาะในเนื้อหาความรู้ด้านสาธารณสุข

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะวิเคราะห์ว่าประสิทธิภาพของการให้ข่าวสารและความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยที่แสดงผ่านสื่อในรูปแบบของการ์ตูนของคุณประยูร จรรย์ววงษ์ เป็นกลยุทธ์การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อนำแนวคิดและหลักการที่ค้นพบไปใช้เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่ต้องทำหน้าที่ด้านให้ข่าวสารด้านสาธารณสุขต่อไป

ปัญหานำการวิจัย

1. เนื้อหาและรูปแบบการ์ตูนของคุณประยูร จรรย์ววงษ์ ที่เกี่ยวกับด้านสุขภาพมีกลยุทธ์ในการสื่อสารอย่างไร
2. ประสิทธิภาพของการสื่อสารในรูปแบบดังกล่าวมีมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของการ์ตูนของคุณประยูร จรรย์ววงษ์ ตามหลักเรื่องกลยุทธ์ของการสื่อสาร
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลการส่งข่าวสารด้านสาธารณสุขในรูปแบบการ์ตูนดังกล่าว

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะการ์ตูนของคุณประยูร จรรย์วงษ์ ที่มีรูปแบบ และเนื้อหาในการนำเสนอเกี่ยวกับด้านสุขภาพเท่านั้น โดยศึกษาจากการ์ตูนที่มีอยู่จำนวน 285 ภาพ

นิยามศัพท์

กลยุทธ์ทางการสื่อสาร หมายถึง การจัดระบบของวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้ทำการสื่อสารได้นำมาใช้ในการสื่อสารกับผู้รับของเขา อันเป็นผลทำให้การสื่อสารบรรลุถึงจุดมุ่งหมายนั้น

การ์ตูน หมายถึง ภาพวาดที่โย้ ๆ เย้ ๆ ภาพที่ไม่เหมือนจริง จะเป็นคน สัตว์ หรือสิ่งของอะไรก็ตาม ที่มีนวิกลวิกาล ผิดไปจากธรรมดา

การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การจำแนกเนื้อหาตามเกณฑ์ของแนวทางการดำเนินงานด้านสาธารณสุข และการวิเคราะห์คุณค่าที่มีในเนื้อหา

การวิเคราะห์รูปแบบ หมายถึง การวิเคราะห์กลวิธีในการเล่าเรื่อง การใช้ภาพวาด และลายมือเป็นรูปแบบการสื่อสาร

ประสิทธิภาพของการสื่อสาร หมายถึง ผลของการสื่อสารที่ทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้จริงหลังจากได้รับสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำไปปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบของการสื่อสารเกี่ยวกับด้านสุขภาพโดยใช้การ์ตูนเป็นสื่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้นต่อไป
2. เพื่อให้ข้อเสนอแนะเรื่องการใช้ประโยชน์ของการ์ตูนในเชิงสร้างสรรค์ต่อการสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้รับสารทุกประเภท
3. เพื่อสะท้อนให้เห็นศักยภาพและคุณค่าของการ์ตูน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้ควบคู่ไปกับความบันเทิง